

KÖRNYEZETMÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

képzési és kimeneti követelmények

1. A mesterképzési szak megnevezése: környezetmérnöki (Environmental Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
- szakképzettség: okleveles környezetmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

- 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a környezetmérnöki alapképzési szak.
- 4.2. A bemenethez a 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a vegyészmérnöki, a biomérnöki, a műszaki földtudományi mérnöki.
- 4.3. A 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit.

- 6.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 30-56 kredit;
- 6.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 10-30 kredit;
- 6.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma a diplomamunkával együtt: 46-60 kredit;
- 6.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit;
- 6.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 25 kredit;
- 6.6. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30 %.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan korszerű természettudományos, ökológiai, műszaki, közgazdasági és irányítási ismeretekkel rendelkező környezetmérnökök képzése, akik képesek a meglévő, ill. potenciális környezeti veszélyek azonosítására, felmérésére, a környezeti károk megelőzésére, ill. csökkentésére, továbbá kárelhárítási projektek irányítására. Megfelelő technológiai megoldásokat dolgoznak ki és alkalmaznak a környezeti szennyezések megelőzésére. A végzett okleveles környezetmérnökök Ph.D. képzésen folytathatják tanulmányaikat.

a) A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek:

- a környezetvédelmi szakmához kötött elméleti és gyakorlati ismeretek, azoknak megfelelő szintű elméleti és gyakorlati alkalmazása,
- a képzés szakterületén az alapvető kutatási irányok, valamint az alapvető gyakorlati módszerek és megoldások mélyreható ismerete, önálló kutatás-fejlesztési készség,
- a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikák ismerete,
- környezetvédelmi vizsgálatok (környezeti analitika, monitorozás) végzése,
- elemző, értékelő készség a környezettel kapcsolatos műszaki, gazdasági és társadalmi hatások, kapcsolatok vonatkozásában,
- országos és regionális jelentőségű koncepciók és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata és értékelése,
- a szakterülethez kapcsolódó aktuális tudományos munkák ismerete, kritikus értékelése, a megszerzett ismeretek kreatív alkalmazása,
- környezeti elemek és rendszerek mennyiségi és minőségi jellemzőinek vizsgálatára mérési tervek összeállítása, azok kivitelezése és az adatok értékelése,
- a fenntartható fejlődést biztosító technikák, technológiák felhasználásának ismerete, optimális

megválasztása, irányítása,

- a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elve és alkalmazása, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki és gazdasági jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető ismeretei.

b) a mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- vízellátási, vízkezelési és szennyvíztisztítási technológiák tervezésére és irányítására,
- levegőtisztaság-védelmi technológiák tervezésére és működtetésére,
- kommunális és veszélyes hulladékok kezelési technológiáinak tervezésére és irányítására,
- kommunikációs és kooperációs készségük birtokában az állami (hatósági), önkormányzati és társadalmi, valamint civil szervezetek környezetvédelmi munkájának és akcióinak összehangolásában, irányításában való részvételre,
- aktív részvételre a környezet védelmét koordináló központi és helyi igazgatási szervek tevékenységében,
- közigazgatási, önkormányzati környezetvédelmi hatósági, ellenőrzési, szakértői munkakörök ellátására,
- önkormányzati környezetvédelmi tevékenység szervezésére, irányítására,
- részvételre a környezetvédelmi szakértői, tanácsadói, döntés-előkészítési munkában,
- települési környezetvédelmi koncepció készítésére,
- vezetői ismeretek alkalmazására;
- környezetvédelmi eljárások (műveletek, berendezések, készülékek) tervezésére, kiválasztására, tesztelésére, az üzemvitel ellenőrzésére, szaktanácsadásra,
- talajvédelmi technológiák tervezésére és irányítására,
- környezetközponturn irányítási rendszerek kiépítésére,
- környezeti hatástanulmányok, felülvizsgálatok irányítására, elkészítésére,
- a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák felhasználására,
- a tudományágban megszerzett szakmai információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására,
- a lehetőségek szerinti helytálló bírálatok vagy vélemények megfogalmazására, döntéshozatalra, következtetések levonására,
- a problémák megértésére és megoldására, eredeti ötletek felvetésére,
- önművelésre, önfejlesztésre, az ismeretek elmélyítésére, bővítésére,
- ismereteik alapján a hazai és nemzetközi műszaki és természettudományos szakmai munkába, közéleti tevékenységbe bekapcsolódni, abban alkotó módon közreműködni,
- tanulmányaikat Ph.D. szinten folytatni;

c) szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- kreativitás, rugalmasság,
- probléma-felismerő és megoldó készség,
- intuíció és módszeresség,
- tanulási készség és jó memória,
- széleskörű műveltség,
- információ-feldolgozási képesség,
- környezettel szembeni érzékenység,
- elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
- pozitív hozzáállás a szakmai továbbképzéshez,
- kezdeményező, illetve döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalás,
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök:

természettudományos alapismeretek: 20–36 kredit

matematika, fizika, kémia, biológia, ökológia és természetvédelem, földtudományi ismeretek;

gazdasági és humán ismeretek: 10–20 kredit

gazdaságtan, menedzsment, államigazgatási és jogi ismeretek, kommunikáció;

8.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 10–30 kredit

méréstechnika és monitorozás, mérnöki ismeretek, ökotoxikológia, környezetmérnöki technológiák, környezetgazdálkodás, környezetállapot-értékelés, környezetmenedzsment rendszerek, biztonságtechnika és kockázatelemzés;

8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 46–60 kredit

differenciált szakmai ismeretek:

környezetvédelmi technológiák, tisztább technológiák, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, szennyvízkezelési technológiák, talajvédelmi ismeretek, környezeti auditálás, környezetinformatika, környezetvédelem minőségbiztosítása, tervezési feladat speciális ismeretkörei;

diplomamunka: 25 kredit.

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 4 hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.

10. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, vagy oklevél szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- *természettudományos ismeretek (20 kredit):* matematika, fizika, kémia, biológia;
- *gazdasági és humán ismeretek (10 kredit):* közgazdaságtan, jogi ismeretek, menedzsment, kommunikáció;
- *szakmai ismeretek (30 kredit):* mérnöki ismeretek (gépészeti ismeretek, számítástechnika), biztonságtechnika, környezetvédelmi műszaki műveletek, informatika.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Környezetmérnöki mesterszak

- Az indítandó mesterszak megnevezése: **Környezetmérnöki mesterképzési szak (MSc)**
- Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: **okleveles környezetmérnök**
- Az indítani tervezett és oklevélben szerepeltetni kívánt szakirány(ok) megnevezése: a szak KKK-jában még nem nevesített szakirányok:
  - **Hulladékgazdálkodási és kármentesítési modul,**
  - **Környezeti eljárás technika modul.**
- a félévek, valamint az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma: **4 félév, 120 kredit**
- az összóraszám (összes hallgatói tanulmányi munkaidőn) belül a tanórák (kontaktórák) száma: **1320 kontaktóra**
- a szakmai gyakorlat időtartama és jellege: **4 hét szakmai gyakorlat cégeknél**

ajánlott tanterv

A mesterszak közös tárgyai (természettudományos alapismeretek - TA; gazdasági és humán ismeretek - GH; szakmai törzsanyag - SzT)

fél év	tárgy	tárgykód	kód	ea	gy	kredit	sz. k.	tárgyfelelős	előfeltétel
1	Ásványtan-geokémia	TA	MFFAT710001	2	1	4	v	Dr. Szakáll Sándor	MFFAT6101
1	Fenntartható fejlődés, környezetpolitika	GH	MFKHT740003	0	2	2	v	Dr. Gyulai Iván	nincs
1	Kémiai technológiák a környezetvédelemben	SzT	MFKHT71073M	2	0	2	v	Dr. Bokányi Ljudmilla	nincs
1	Környezetföldtan	TA	MFFAT710003	2	1	4	v	Dr. Márai Viktor	MFFTT600120
1	Környezeti eljárás technika alapjai	SzT	MFEET710004	2	1	3	v	Dr. Fajtli József	nincs
1	Mérnöki számítástechnika	TA	GEMAK713M	0	2	2	g	Dr. Mészáros Józsefné	nincs
1	Ökológia és természetvédelem	TA	MFKHT720008	1	2	3	g	Dr. Lénárt László	nincs
1	Talajkémia	TA	AKKEM6007M	2	1	3	g	Dr. Lakatos János	AKKEM6003
1	Választható 1.			2	1	3	g		
2	Alkalmazott fizikai kémia	TA	AKKEM6006M	2	1	3	v	Némethné Dr. Sóvágó Judit	AKKEM6003
2	Hulladékgazdálkodás I.	SzT	MFEET720010	2	2	5	v	Dr. Csőke Barnabás	MFEET710004
2	Környezetgeofizika	SzT	MFGFT720003	2	2	5	v	Dr. Pethő Gábor	MFGFT6001T
2	Víz kémia	TA	AKKEM6005	1	1	2	g	Dr. Lakatos János	AKKEM6003
2	Vízminőségvédelem	SzT	MFKHT720003	1	1	3	v	Dr. Szűcs Péter	nincs
3	Hatásvizsgálat, felülvizsgálat (EKHE, KHV, FV)	GH	MFBGT720002	0	2	2	g	Kovács Péter Miklós	nincs
3	Hulladékégetés, levegőtisztaság védelem	SzT	MAKETT3MFK	2	1	4	v	Dr. Szűcs István	nincs
3	Környezetbiológia-ökotoxikológia	TA	MFKHT710005	2	2	4	v	Dr. Pethő Ágnes	MFBGT6402 vagy MFKFT6204
3	Környezetgazdaságtan	GH	GTERG204MKM	2	0	2	v	Dr. Tóthné Dr. Szita Klára	nincs
3	Minőségmenedzsment	GH	GTVVE703MF	2	0	2	g	Dr. Szintay István	nincs
3	Numerikus módszerek, optimalizációs eljárások	TA	GEMAK712M	1	1	2	g	Dr. Mészáros Józsefné	nincs

3	Diplomaterv konzultáció	D	MFKHT730012	0	1	2	b		
4	Munkavédelem és biztonságtechnika	GH	MFKOT740001	2	0	2	v	Dr. Szabó Tibor	nincs
4	Stratégiai Menedzsment	GH	GTVVE704MF	2	0	2	v	Dr. Kunos István	GTVVE703MF
4	Választható 2.			1	2	3	g		
4	Diplomaterv konzultáció	D	MFKHT740010	0	2	23	b		
Hulladékgazdálkodási és kármentesítési modul (differenciált szakmai ismeretek - DSz)									
1	Hidrogeológia	DSz	MFKHT710004	2	2	5	v	Dr. Szűcs Péter	MFKHT6505SP vagy MFKHT6401SP
2	Hidrodinamikai és transzport modellezés	DSz	MFKHT720006	2	2	5	v	Dr. Kovács Balázs	MFKHT710004
2	Mérnöki építéstan	DSz	MFKHT720004	2	1	4	v	Dr. Szabó Imre	nincs
2	Szennyezett területek kármentesítése	DSz	MFKHT720010	2	1	3	v	Dr. Madarász Tamás	nincs
3	Hulladékgazdálkodás II.	DSz	MFKHT730001	2	2	4	v	Dr. Szabó Imre	nincs
3	Környezeti geotechnika	DSz	MFKHT730002	1	1	2	v	Dr. Szabó Imre	MFKHT6504SI vagy MFKHT6612SI
3	Környezeti kockázatelemzés, kármentesítés	DSz	MFKHT730003	2	0	3	v	Dr. Madarász Tamás	nincs
3	Vízisztítás, szennyvíztisztítás	DSz	MFEET730001	1	1	2	g	Dr. Takács János	AKKEM6005, MFKHT720003
Környezeteljárás technikai modul (differenciált szakmai ismeretek - DSz)									
1	Veszélyes hulladékok kezelése	DSz	MFEET730011	2	1	3	v	Dr. Ágoston Csaba	nincs
2	Biológiai és termikus eljárás technika, reakciótechnika	DSz	MFEET720011	2	2	4	v	Dr. Bokányi Ljudmilla	MFKHT710273M
2	Hulladékok mintavétele, minősítése, vizsgálati módszerei	DSz	MFEET720012	1	1	2	g	Dr. Fajtli József	nincs
2	Kutató szeminárium	DSz	MFEET720014	0	2	3	g		nincs
2	Különleges, nagytömegű ipari hulladékok feldolgozása és előkészítése	DSz	MFEET720013	2	1	3	v	Dr. Gombkötő Imre	nincs
3	Hulladékgazdálkodás II.	DSz	MFKHT730001	2	2	4	v	Dr. Szabó Imre	nincs
3	Tervező szeminárium	DSz	MFEET730003	0	2	4	g		nincs
3	Víz- és szennyvíztisztítási technológiák	DSz	MFEET730013	2	2	5	v	Dr. Takács János	AKKEM6005, MFKHT720003

Záróvizsgatárgyak:

	Hulladékgazdálkodási modul	Környezeti eljárás technika modul
Tantárgy 1	Hulladékgazdálkodás, Hulladékégetés	
Tantárgy 2	Szennyezések felszámolása: Vízkémia, Talajkémia, Kármentesítés, Kockázatfelmérés	Környezeti eljárás technika: Eljárás technika, Hulladék előkészítési technológiák tervezése

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Az MSc tanterv 1-4. szemeszterének eredményes lezárása, 120 kreditpont megszerzése a tantervnek megfelelően,
- a kötelező szakmai gyakorlat teljesítése (4 hét);
- a szakdolgozat elkészítése és benyújtása.

A záróvizsga:

- **szóbeli vizsga**, a szóbeli vizsga tantárgycsoportjai (A1 és A2),
- **Diplomamunka védés (D)**
- a záróvizsga eredményének (**ZV**) kiszámítási módja:

$$ZV = \frac{\frac{A1 + A2}{2} + D}{2}$$

ahol:

D = a diplomamunka érdemjegye a záróvizsga bizottság szerint,
A1 és A2 = a két záróvizsga tantárgy érdemjegye.